

Regelbunden tillsyn i Kyrkskolan

Grundskola årskurs 4–9

Grundsärskola årskurs 7–10

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Ludvika kommun under våren 2009 och besökt Kyrkskolan den 12-13 maj 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 1 december 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Kyrkskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Kyrkskolan intervjuades rektorerna, lärare, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Kyrkskolan

Tabell 1: Antal elever på Kyrkskolan

Kyrkskolan	Antal elever
Grundskola	465
Obligatorisk särskola	12

Källa: Skolans uppgifter maj 2009

2 (22)

Kyrkskolan är belägen i centrala Ludvika. I skolan finns grundskola årskurs 4- 9. Eleverna i årskurs 4 har gått i Vasaskeppets skola tidigare. I årskurs 7 tillkommer elever från Sörviks skola och Marnässkolan. I skolan finns även kommunens grundsärskola årskurs 7–10.

Skolans personal och elever är indelade i sex arbetslag. Ett för vardera särskolan, årskurs 4-6, årskurs 7, årskurs 8, årskurs 9 samt ett för specialundervisning.

Skolan har 1,5 rektorstjänst. Vid tillsynsbesöket fanns en rektor på deltid och en tillförordnad rektor på heltid.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Kyrkskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	210,3	193,0	196	202,3	204,9	206,1	204,3	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	77	75	73	76	87	85	76	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	92	87	93	93	92	94	89	89

Källa: Skolverkets officiella statistik

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Kyrkskolan saknar uppgifter om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i samtliga ämnen. Detta bedöms under avsnitt 3.4.1. I skolans kvalitetsredovisning för 2007/2008 redovisas att 89 procent av eleverna nått målen på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i ämnena matematik och engelska samt 87 procent i ämnet svenska. I övriga ämnen saknas sammanställning av elevernas kunskapsutveckling.

Av Skolverkets statistik framgår att det vårterminen 2008 var 87 procent av eleverna som nått målen i samtliga ämnen i årskurs 9. Detta är ett högre resultat i jämförelse med kommunen, andra jämförbara kommuner och riket. Resultatet har även förbättrats de senaste fem åren. 92 procent av eleverna var behöriga till nationellt program, vilket även det är bättre än jämförbara kommuner och riket. Meritvärdet var 204,9, vilket ligger i nivå med jämförbara kommuner men lägre än riket. En ökning har dock skett under de fyra senaste åren.

I skolan kvalitetsredovisning för 2008 finns uppgifter om grundsärskolans elevers betygsresultat i svenska, engelska och matematik. Den visar att i svenska och matematik når 27 procent av eleverna målen för VG (väl godkänd) medan 45 procent av eleverna når målen för VG i engelska. För övriga ämnen saknas redovisning.

Skolinspektionen konstaterar att resultaten förbättrats de senaste 4-5 åren. Det är dock 13 procent av eleverna som 2008 inte når målen i samtliga ämnen när de avslutar sin utbildning i grundskolan varför skolan behöver fortsätta arbetet med att ytterligare förbättra resultaten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt Läroplan för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94), avsnitt 2.7, Bedömning och betyg ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven

och hemmen samt informera rektorn.

Tillsynen visar att det varierar mellan olika lärare i vilken utsträckning de fullgör detta uppdrag. Av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår också att informationen företrädesvis utgörs av hur och med vad eleven arbetat och inte vilka kunskaper han eller hon har uppnått i förhållande till kursplanernas mål. Vårdnadshavare har kontaktat Skolinspektionen och uttryckt att de inte anser att de får information om sina barns kunskapsutveckling. Exempelvis uppges att en elev och vårdnadshavare inte fått information om att eleven inte skulle få betyg i ett ämne mer än ett par veckor före skolavslutningen. Även eleverna ger uttryck för att de inte får besked av lärarna vad de ska kunna utan att de själva får hålla reda på vad de ska hinna med.

Skolinspektionen bedömer att Kyrkskolan behöver förbättra uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling samt informationen till eleven och hemmet.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

I Kyrkskolans grundskola hålls inte sådana utvecklingssamtal som avses i förordningen varje termin. Höstterminen i årskurs 4 hålls inget utvecklingssamtal, vårterminen i årskurs 5 ersätts samtalet med att läraren ringer hemmet och meddelar resultaten på de nationella ämnesproven samt erbjuder samtal, höstterminen i årskurs 7 ersätts samtalet med ett s.k. lära-känna-samtal och på vårterminen i årskurs 9 kallas bara vårdnadshavarna om eleven riskerar att inte få betyg i ett eller flera ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att tillgodose elever och vårdnadshavarnas rätt till utvecklingssamtal i enlighet med grundskoleförordningen.

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet för varje elev upprätta en individuell utvecklingsplan (IUP). I planen ska läraren ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven fått undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Av Skolverkets Allmänna råd Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen framgår att planen ska vara framåt-syftande och att omdömen om elevens kunskapsutveckling får vara betygsliknande men bör anpassas till elevens ålder och förutsättningar. Lärarna har upprättat individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Skolinspektionen har tagit del av ett flertal exempel. Generellt innehåller de individuella utvecklingsplanerna i mycket begränsad utsträckning information om hur elevens kunskaper förhåller sig till kursplanernas mål. Innehållet är ofta fokuserat på olika moment som har eller ska genomföras. Därutöver finns bedömningar av elevernas uppförande och ibland även elevens personlighet. Vilka insatser som skolan ämnar vidta för att eleven ska nå målen saknas så gott som helt. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att de individuella utvecklingsplanerna får ett innehåll i enlighet med förordningen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § särskoleförordningen ska eleverna efter avslutad skolgång få intyg om den utbildning eleverna gått igenom. Om en elevs vårdnadshavare begär det, skall intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme. Studieomdömet skall avse elevens möjlighet att bedriva studier. Studieomdömet skall undertecknas av rektorn eller den rektorn bestämmer. I 7 kap 3 § samma förordning anges vidare att om en elev i grundsärskolan eller elevens vårdnadshavare begär det ska betyg sättas i slutet av varje termin i årskurs 8 och i slutet av höst-

terminen i årskurs 9 samt i förekommande fall i slutet av höstterminen i årskurs 10 i ämnen som inte har avslutats, och när ett ämne har avslutats.

I Kyrkskolans grundsärskola sätts betyg när eleven avslutar sin utbildning på elevens eller vårdnadshavarens begäran. Lärarna uppger dock att betyg aldrig sätts tidigare. Elever uppger att de inte känner till att de kan få betyg tidigare. Vidare framkommer att skolan inte utfärdar intyg i de fall betyg sätts.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att intyg, studieomdömen och betyg sätts i enlighet med särskoleförordningen. Skolan behöver även förbättra informationen till elever och vårdnadshavare om betygssättningen i särskolan.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

I Lpo 94, avsnitt 2, Mål och riktlinjer, samt i kursplanerna finns angivet mål att sträva mot som anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Bland annat anges att skolan ska sträva efter att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära, lär sig utforska, lära och arbeta enskilt och tillsammans med andra.

Tillsynen visar att i vilken utsträckning målen att sträva mot förverkligas undervisningen beror på varje lärares insikt om vikten av detta. I lärarintervjuerna framkommer att det ibland uppfattats som om målen att sträva mot är mål som är högre än målen att uppnå. I kommunen bedrivs ett omfattande arbete med att sätta upp mål för eleverna, de s.k. matriserna i olika ämnen. Diskussionen har dock inte omfattat vilka krav detta ställer på undervisningen. För planering av undervisningen upprättas i Kyrkskolan ett dokument, vilket delas ut till eleverna, som benämns "studiehandling". I de exempel som Skolinspektionen tar del av finns beskrivning av ämnet eller ämnesområdet, vilka moment som ska ingå samt hur eleven ska redovisa. Dessa visar dock inte huruvida undervisningen

8 (22)

tar sin utgångspunkt i målen att sträva mot.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att all undervisning tar sin utgångspunkt i målen att sträva mot.

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare anges i Lpo 94, 2.3 "Elevernas ansvar och inflytande", att läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar för de rättigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Enligt en elevenkät som skolan gjort är det 36 procent av eleverna som anser att deras åsikter inte tas till vara. Detta bekräftas i elevintervjuerna, där särskilt eleverna i särskolan anser att deras åsikter inte tas på allvar av lärare. Resultatet på enkäten, vilken redovisats i skolans kvalitetsredovisning, har inte föranlett någon åtgärd från skolan. Det varierar mellan olika lärare och arbetslag i vilken utsträckning man ger eleverna möjlighet till inflytande och det finns goda exempel där man funnit bra metoder.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att stärka elevernas möjligheter till inflytande i enlighet med författningarna.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
I kap. 2.2 i Lpo 94 anges att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare anges att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. I Kyrkskolan finns sex olika arbetslag som arbetar mycket självständigt. Liten eller ingen kommunikation om arbetssätt och arbetsformer förekommer mellan arbetslagen. Rektor och lärare uppger dock att detta är ett utvecklingsområde. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla former för samverkan mellan de olika arbetslagen i syfte att skapa en bättre miljö för elevernas utveckling och lärande.

10 (22)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklass		

Motivering
Ej relevant då skolan saknar förskoleklass.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov
Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § andra stycket, sista meningen skollagen, ska i utbildningen hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd. Vidare anges i 4 kap. 1 § skollagen att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. I 5 kap. 5 § grundskoleförordningen anges att särskilt stöd skall ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom klass eller

grupp som eleven tillhör. Vidare ska beslut om särskilt stöd, enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen, fattas av rektorn.

I Kyrkskolan finns fem speciallärare som är knutna till respektive arbetslag. De speciallärare som är knutna till arbetslagen i årskurserna 7-9 arbetar i huvudsak på en enhet som kallas för Bubblan. Specialläraren som är knuten till årskurserna 4-6 undervisar elever som bedömts behöva det i en lokal i anslutning till de klasserna. Huvuddelen av det specialpedagogiska stödet ges i Bubblan belägen i skolans källarplan. Av eleverna i årskurs 7-9 är det cirka 45 elever som går till Bubblan för att få särskilt stöd i varierande omfattning. Särskilt stöd ges dock endast i ämnena svenska, matematik och engelska. Alla elever som får undervisning i Bubblan har åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att eleverna i första hand får särskilt stöd i den klass eller grupp de tillhör. Vidare behöver skolan vidta åtgärder så att särskilt stöd ges i alla ämnen som eleven bedömts behöva för att nå målen. Slutligen behöver uppföljning och utvärdering av insatserna förbättras.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § 3 st. grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om en utredning visar att en elev behöver särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Syftet med åtgärdsprogram är att vara ett stöd i arbetet med att ge eleven förutsättningar att nå målen. För elever i den obligatoriska särskolan gäller 5 kap. 1 § särskoleförordningen.

Alla elever som får någon del av sin undervisning i speciallärarenheten "Bubblan" har åtgärdsprogram. Även de elever som går i årskurs 4-6 och får undervisning av speciallärare har åtgärdsprogram. Ett flertal exempel på åtgärdsprogram har granskats. Dessa innehåller mål på lång sikt och kort sikt. Målen på kort sikt är ofta konkreta och utvärderingsbara och har sin utgångspunkt i kursplanerna. Ofta finns omdömen om elevernas personlighet och i något av programmen finns mål för elevens beteende som inte utgår från läroplans- eller

kursplansmål. I särskolan finns dock inga upprättade åtgärdsprogram.

Uppföljning och utvärdering av det stöd som ges enligt programmen varierar. Ofta fortsätter samma form av stöd trots att eleven inte gjort framsteg eller nått målen. Vidare går ibland lång tid mellan utvärdering av insatserna. Exempelvis finns elever med omfattande behov av stöd som inte fått sitt åtgärdsprogram utvärderat mer än en gång per läsår.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra arbetet med åtgärdsprogram så att uppföljning och utvärdering av insatserna ständigt utvecklas och förbättras. Vidare behöver skolan tillse att det upprättas åtgärdsprogram för de elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd inom särskolan.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden. Enligt 14 a kap. 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. I Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, "God miljö för utveck-

ling och lärande”, anges att eleven i skolan ska möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

I Kyrkskolans kvalitetsredovisning för 2008 finns en sammanställning av en elevenkät som genomfördes vårterminen 2008 i årskurs sex och nio. Av den framgår att 17 procent av eleverna i årskurs nio upplever att de blivit mobbade av lärare och att 16 procent inte upplevt glädje och trygghet i skolan. För årskurs sex är siffrorna ungefär desamma. Särskolans elever har deltagit i enkätundersökningen. Redovisning av resultat saknas dock. I samtal med elever framkommer att de inte alltid bemöts med respekt för sin person och sitt arbete.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att säkerställa att alla vuxna aktivt verkar för att skapa en trygg miljö där eleverna möts med respekt för sin person och sitt arbete.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 14 a kap. 6-7 §§ ska huvudmannen tillse att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska huvudmannen se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. I Lpo 94, 2.1 Normer och värden, ska alla som arbetar i skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen, aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper samt visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

I Kyrkskolan bedrivs värdegrundsarbete i olika former. Bland annat är det en viktig del inom ämnena svenska och samhällskunskap. I vilken utsträckning undervisningen bedrivs med ett demokratiskt förhållningssätt varierar dock mellan olika lärare och arbetslag. Skolan har exempelvis klassråd, elevråd och matråd i vilka elever får lära sig att arbeta i demokratiska arbetsformer. Skolan arbetar även med "Friends" i syfte att minska kränkningar och trakasserier. Trots ett omfattande arbete visar de undersökningar som skolan gjort att insatserna inte gett tillräckligt resultat och att det finns elever som inte känner sig

trygga eller utsatta för trakasserier och kränkningar (se under 2.1.1).

Skolinspektionen bedömer att ytterligare insatser behöver vidtas. Det är således angeläget att förstärka arbetet med att förebygga och förhindra trakasserier och/eller kränkande behandling samt stärka insatserna för att förankra de grundläggande värden som vårt samhälle vilar på. I detta sammanhang är det viktigt att reflektera över de normer som ligger bakom kränkningar och trakasserier och att personalen därmed ser vikten av kritiskt granska vilka normer som ligger bakom deras ställningstagande och handlingar.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). De nya bestämmelserna innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheterna för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionens tillsyn avser endast skolans plan mot kränkande behandling. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Kyrkskolan har upprättat en likabehandlingsplan utifrån de bestämmelser som gällde fram till 1 januari 2009. I denna ingår i huvudsak de delar som ska finnas i en plan mot kränkande behandling enligt skollagen. Det saknas dock en kartläggning av skolans specifika behov av insatser för att förebygga och motverka alla former kränkningar. Det saknas även hur skolan ska agera för att kränkningar vuxen – elev ska åtgärdas. I intervjuerna med lärare framkommer att planen fungerat som ett verktyg i arbetet under innevarande läsår.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver upprätta en plan mot kränkande behandling med en kartläggning av den aktuella situationen vid skolan. Denna kartläggning ska utgöra ett underlag för vilka insatser skolan ska göra i förebyggande syfte.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk om det behövs anordnas för elever som har ett annat modersmål än svenska. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas för en elev. Undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas i stället för undervisning i svenska. I Kyrkskolan framkommer i intervjuer med rektor och lärare att det finns oklarheter i om eleverna läser ämnet svenska eller svenska som andraspråk. Elever som bedömts behöva det får extra stöd, men om det är i ämnet svenska eller svenska som andraspråk är även det oklart. Skolinspektionen bedömer att rektorn måste vidta åtgärder så att såväl elev som lärare vet vilket ämne eleven läser och därmed vilken kursplan som ska följas.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 3 kap. 4 § skollagen är det styrelsen för särskolan i elevens hemkommun som prövar om barnet ska ta emot eleven i särskolan under sin skolpliktstid. Vidare anges i 6 kap. 3 § skollagen att styrelsen för särskolan avgör om en elev som tas emot i särskolan ska gå i grundsärskolan eller träningsskolan.

I Ludvika kommun har styrelsen delegerat till rektor att fatta beslut om mottagande i särskolan samt om eleven ska gå i grundsärskolan eller träningsskolan.

Tillsynen har granskat ett urval av beslut. Granskningen visar att besluten inte alltid på ett tydligt anger om eleven tagits emot i grundsärskolan eller träningsskolan. Vidare är det oklart om det finns beslut om mottagande på samtliga elever från andra kommuner.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att beslut om mottagande i särskolan fattas i enlighet med skollagen. Skolan behöver även se över rutiner kring mottagandet av elever från andra kommuner så att skolan har kännedom om beslut om mottagande som fattats angående eleverna.

18 (22)

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § första stycket skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. För ledningen av Kyrkskolan finns 1,5 rektorstjänst. Vid tillsynsbesöket på skolan finns en tillförordnad rektor med 100 procents tjänstgöring. Hon har innehaft uppdraget sedan november 2008. Den andre rektorn arbetar på deltid. I intervjuerna bli det tydligt att rektorerna inte är fullt ut förtrogna med den verksamhet de har ansvar för. De anser att det inte funnits förutsättningar för detta. Den tillförordnade rektorn har prioriterat elevvården. Det övergripande utvecklingsarbetet har därmed blivit eftersatt. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att rektorerna får förutsättningar att kunna hålla sig förtrogna med verksamheten.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
I 7 kap. 2 § 3 stycket grundskoleförordningen anges att rektorn ska fatta beslut om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Rektorn för Kyrkskolan har inte fattat något sådant beslut vilket behöver åtgärdas.

Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska styrelsen för utbildningen efter samråd med elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevs placering i särskild undervisningsgrupp. I Ludvika kommun är detta beslut delegerat till rektorn.

I Kyrkskolan finns cirka 45 elever som i varierande utsträckning får undervisning utanför den grupp eller klass de normalt tillhör. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp finns endast för en av dessa elever.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste vidta åtgärder för att säkerställa att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas för alla elever som inte får sina behov av specialpedagogiska insatser tillgodosedda inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Besluten måste även återrapportera till styrelsen för utbildningen.

Enligt 5 kap. 10 § grundskoleförordningen ska styrelsen för utbildningen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för en elev. Därvid får avvikelser från timplanen göras.

I Kyrkskolan finns enligt lärarna ett flertal elever som inte följer timplanen. För några av dessa elever saknas beslut angående anpassad studiegång.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att alla elever som inte följer timplanen har formella beslut angående detta.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		
Obligatorisk särskola		

Motivering
Ej relevant.

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
I 2 kap. 2 § skollagen anges att det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Vidare anges i Lpo 94, 2.8 "Rektors ansvar" att rektorn har ansvaret för skolans resultat. Enligt intervjuer och dokumentation framgår att skolan systematiskt följer upp elevernas resultat på de nationella proven i årskurs 5 och 9 samt betygsresultaten. Det saknas dock en uppföljning av elevernas kunskaper i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Ej heller följs elevernas kunskapsresultat i särskolan upp. Det finns även brister i hur man tar tillvara resultaten på exempelvis de nationella proven och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra undervisningen. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra uppföljningen av skolans resultat så att det även omfattar samtliga ämnen i årskurs 5 och resultaten i

22 (22)

särskolan. Vidare behöver skolan bättre ta till vara resultaten och omsätta dem i åtgärder.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Enligt 3 § ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder förskolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Kyrkskolan har upprättat en kvalitetsredovisning som i stora delar uppfyller förordningens krav. Kvalitetsredovisningen innehåller bedömning av måluppfyllelse av prioriterade nationella mål inom läroplanernas områden normer och värden, kunskaper, utveckling och lärande samt ansvar och inflytande. Det anges dock inte vilka mål som utvärderats. Under rubriken Kunskaper redovisas endast resultaten på nationella proven i årskurs fem och resultaten i svenska, engelska och matematik i form av betyg i årskurs nio. Redovisning av utvärdering av om undervisningens inriktning utgår från läroplanen och kursplanernas mål att sträva mot saknas.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att kvalitetsredovisningen även omfattar resultaten i samtliga ämnen i årskurs fem och nio i grundskolan samt särskolan. Vidare bedömer skolinspektionen att kvalitetsredovisningen behöver bli tydligare gällande utvärdering av skolans processer och sambandet mellan mål, insats och resultat.

2009- 09-01 Stockholm

Anna Bergstedt Nordqvist

Åsa Rehnberg